

SZENTKIRÁLYI

HÍRMONDÓ

FÜGGETLEN KÖZÉLETI HELYI LAP www.szentkiraly.hu

Az 1848. március 15-i forradalom kitörésére emlékeztünk

Egy kissé visszafogottan, a koronavírus terjedésének árnyékában ünnepeltünk március 13-án. A hősi emlékművünket kisiskolások vették körül, osztályonként az alkalomhoz illő dalokat énekeltek. Szabó Gellért polgármesterünk és az iskolások képviselői az emlékezés, a tiszteletadás koszorúját helyezték el az emlékmű talapzatára. Művelődési házunkban, délben „ÁLDOTT E FÖLD” címmel ünnepi műsorra került sor a 6. osztályos tanulók előadásában, Bimbóné Ádám Mónika rendezésében. *A rendezvényről további képek a 12. oldalon.*

-szerk-

MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK ÁLDOTT HÚSVÉTI ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!

Erdély közepében kinyílt a rózsa...

Erdély közepében kinyílt a rózsa,
Az elhagyott magyar nemzet gyönyörű bimbója.
Megöntözném százszor is én, szálljon áldás rája.
Ne legyen a magyar nemzet szomorú és árva.
Locsoljuk és áldjuk ezt a szép virágot,
Ez terem a magyar népnek édes szabadságot.

A TARTALOMBÓL: • A képviselő-testület március 17-i ülésén történt • Mi lesz veled Feketehalom? • Kihaltak az utcák • Tojásfa • Közérdekű telefonszámok • Sajtóközlemény • Koronavírus • Maszkot adunk • Garabonciás diák • Katolikus élet • Református élet • Költészet napja - április 11. • Zrínyi Miklós hadtudományi író, államférfi a XVII. század talán legnagyobb magyarja • A Karlócai béke • Anyakönyvi hírek • Hirdetések •

A képviselő-testület március 17-i ülésén történt

Az ülésen minden képviselő volt jelen.

Első napirendi pontként a képviselő-testület a RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat 2019. évi beszámolóját tárgyalta. Szabó Gellért elmondta, hogy a legjobb a beszámolóban, hogy Szentkirály nem szerepel benne. A tájékoztatót a képviselő-testület egyhangúan elfogadta.

Második napirendi pontban a testület a Könyvtár 2019. évi tevékenységéről szóló beszámolót tárgyalta. Március 17-től a könyvtár zárva tart. A beszámolóban a számok sokkal jobbak, mint a tavalyiak voltak. Jakabné Ferenczi Noémi a könyvtár vezetője sajnós nem tudott részt venni a testületi ülésen. A tájékoztatót a képviselő tagok egyhangúan elfogadták.

Harmadik napirendi pontban a testület a Tiszakécskei Önkormányzat Tűzoltóparancsnokság 2019. évi működéséről szóló beszámoló jelentést tárgyalta meg. Szabó Gellért megemlítette, hogy pozitív dolog a beszámolóban, hogy Szentkirály nem sok munkát adott a tűzoltóknak. 2019-ben Szentkirályra 12 tüzesethez, 11 műszaki mentéshez és 1 téves jelzéshez riasztották a Tiszakécskei tűzoltókat. A képviselő-testület egyhangúan elfogadta a beszámoló jelentést.

Negyedik napirendi pontban a támogató szolgálat térítési díjának megállapításáról tanácskozott testület. Dr. Lajos Krisztina jegyző elmondta, hogy

a térítési díjakat minden település maga szabályozza, a rendeletben nincs nagy változás, inkább aktualizálás történt. A képviselő-testület tagjai egyhangúan elfogadták a rendeletmódosítást.

Az ötödik napirendi pont a hírközlési fejlesztéssel összefüggésben a településkép védelemről szólt. Szabó Gellért polgármester a kiadott előterjesztéshez hozzátette, hogy Szentkirályon volt egy megbeszélés ezzel kapcsolatosan. Az eredményes munkának köszönhetően kifejezetten nagy volumenű hírközlési beruházás valósulhat meg Szentkirályon. A fejlesztés Önkormányzatunk részéről nem igényel beruházást, kizárólag a helyi építési szabályzat meglévő rendelkezését erősítenék meg az oszlopsorok használathoz. A fejlesztés végén, amikor az új hálózat megépült, a korábbi rézvezetékek eltávolításra kerülnek az oszlopokról, javítva a településképet. A képviselő-testület 7 egyhangú szavazattal elfogadta a határozat-tervezetet.

A hatodik napirendi pontban a képviselők a polgármester és az alpolgármester juttatásairól szóló határozatok módosításokról tárgyaltak. Dr. Lajos Krisztina jegyző elmondta a képviselő tagoknak, hogy a törvényességi felügyelettől kapott egy észrevételt, emiatt szükséges az alakuló ülésen elfogadott határozatokat módosítani. Jegyzőasszony kérte az előterjesztés megtárgyalását és elfogadását. A képviselő-testület 7 egyhangú szava-

zattal elfogadta az előterjesztést.

Az egyebek napirendi pont keretében először az iparterület közbeszerzési eljárását tárgyalták a képviselők. A képviselő-testület egyhangúan elfogadta az iparterület közbeszerzési eljárási előterjesztést.

A képviselő-testület 7 egyhangú szavazattal elfogadta, hogy a Magyar Vákok és Gyengénlátók Bács-Kiskun Megyei Egyesületét egyszeri támogatásként 60 ezer forint támogatásban részesíti az önkormányzat.

A testületi ülésen megemlítésre került a Települési Értéktár Bizottság, ami 2013 júniusában lett létrehozva. A bizottság öttagú, azonban két tagja nem vesz részt a munkában, így gondoskodni kell a pótlásukról. A képviselő tagok nem hoztak döntést a két új tagról.

Következő napirendi pontként a testület Kissné Szepesi Szilvia lakásbérleti jogviszonyát vitatta meg. Szabó Gellért polgármester felolvasta a Kérelmező által írt levelet a testületi ülésen, amiben kéri az általa bérelt lakás bérleti jogviszonyának meghosszabbítását, illetve vételi szándékát jelentette be a Horidúló tanya 12. szám alatti ingatlanra. A képviselő-testület úgy döntött, hogy meghosszabbítja a lakásbérleti jogviszonyt.

Hasonlóképpen jártak el a gyógyszertári lakás esetében is, mindkét hosszabbítás ez év végéig szól.

Mi lesz veled Feketehalom?

Azt gondolhatnánk, hogy a múlt örökségeinek része időtálló, és örökké fennmarad. Számos példa mutatja, hogy ez csak részben igaz. Nagyon sok építmény, piramisok, várak, már-már természeti képződménynek látszó kunhalmok. Községünk egyetlen ilyen építménye a FEKETE HALOM, így, nagybetűvel. A régészeknek, tudósoknak, még ma is fejtörést okoznak az építői és céljai, valamint keletkezésének időpontja. Valamikor az ókorban készültek, úgy 2500 éve. Kibírták a Római birodalmat, a tartárokat, ellen álltak a törököknek. Éppen a „modern” embernek van útjában. Jól oda szántottak Fekete halmunknak. Nem tudni milyen meggondolásból. Abból a 100 m² területből nem lehet meggazdagodni. Ha meg bele van mérve a körülötte levő szántóba, a falugazdász közreműködésével orvosolhatók az ilyen esetek.

A kunhalmok természetvédelmi oltalom alatt állnak. A mi halmunkon is van ritka védett növény, a kunkorgó árvalányhaj. Ne vessük alá magunkat a „mindent csak nekem” akaratnak. Őseink ezt hagyják

ránk örökségül, tegyük érte, becsüljük meg ezt a közkincset, hogy még utódaink is tudjanak rajta szánkózni. Persze, ha lesz hó.

Vecsei

KIHALTAK AZ UTCÁK

Megszűnt a nyüzsgő élet a falunkban a koronavírus veszély kihirdetése óta. Üresek az iskolapadok, nincs gyermekzsivaj az óvodában. Sokan nem mernek kimozdulni az udvarból, míg mások fittyet hánynak az egészre. A médiából rendszeresen kapunk tájékoztatást viselkedésünkre, az elvárásokra. A pusztánkbeli körképről nyilatkozott Kovácsné Lázár Ilona tanyagondnok. Lina, mindenki ezen a néven ismeri, mindennap a határ egy részét járja munkájából eredően. A személyszállítás megszűnt, sürgős esetben az orvost telefonon értesítjük. Napi rendszerességgel 41 családnak visz ebédet. Van, ahol be kell vinni az ételt a lakásba, és segíteni a kicsomagolásban. A

bolti bevásárlások, legyen az élelmiszer, vagy esetleg állateledel, gyógyszeríratás és kiváltás, tulajdonképpen a külterületi lakosság, főleg a veszélyeztetett korosztály mozgásának csökkentését, a fertőzésveszély elkerülésének lehetőségét szolgálja. Egyszerűsödött a gyógyszer felíratás módja. Telefonos értesítésre az orvosi rendelőben felírják a gyógyszert, ha nem szükséges orvosi lelet, illetve rendelkezésre áll a megfelelő jogosultság. Papírforma nélkül átküldik a gyógyszerértárba, ahol megjelenik a számítógép képernyőjén. A kiváltásnál bizony sorba kell állni. Rendszerint nemcsak egy személynek a gyógyszeradagját kell kivinni, hanem többnek. Ez bizony idő-

be telik, és a várakozók türelmetlenek, melynek sokszor hangot is adnak. Nehezen értik meg, hogy miért korlátozott a mennyiség, pedig a hatóanyag ugyanaz, csak más néven kerül forgalomba. Általánosságban Linának a véleménye, hogy a lakosság 60%-a tudomásul veszi a kialakult helyzetet és betartja a szabályokat, míg mások könnyelműek, elbizva magukat, hogy ők nem fertőződhetnek meg. Vannak, akiket idegesítenek a rendszabályok, és rugalmatlanságot látnak az ügyek intézésében. A munkája végzéséhez tartozik a kesztyű, a maszk viselése, a rendszeres kézmosás és a gépkocsi naponta többszöri fertőtlenítése. Köszönöm a tájékoztatást. *Vecsei*

Tojásfa

Húsvét ünnepéhez kapcsolódva a tavalyi évben kezdeményeztük először kikeleti tojásfa feldíszítését központi parkunkban. Többeket sikerült megnyerni az ügynek, így sok díszes tojás került a fára. Az elmúlt év sikerén felbuzdulva az idén is szeretnénk színpompássá tenni a tojásfánkat: kérünk, hogy a tavalyi tojásokhoz hozz még, és díszítsd a fát hímes tojásokkal!

Deákné Strobán Éva

Közérdekű telefonszámok

Általános segélyhívó: 112

Rendőrség: 107

Kecskeméti Rendőrkapitányság: 0676 484-684

Tiszakécskei rendőrőrs 0676 441-155
Körzeti mb. Urbán Ferenc 0670 624-8060

Hatósági állatorvos Dr. Molnár Gyula
0670 776-5920

Szabó Gellért polgármester 0670 3371-341

Dr. Szűcs Zsolt háziorvos: 0630 9832-966

Kovácsné Lázár Ilona tanyagondnok:
0670 997-8287

Deák Béla tanyagondnok: 0670 380 2196

Polgárőrség: 0670 3371-340

SAJTÓKÖZLEMÉNY

BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN IS AGRÁRKOORDINÁCIÓS MUNKACSOPORT SEGÍTI A GAZDÁLKODÓKAT ÉS AZ ÉLELMISZERIPART

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) minden megyében Megyei Agrárkoordinációs Munkacsoportot hoz létre – a gazdálkodók, az élelmiszer-előállítók és -feldolgozók, valamint az őket kiszolgáló beszállítók, szolgáltatók és a kereskedelem operatív együttműködését támogatandó.

A munkacsoport révén segíteni kívánunk annak biztosításában, hogy közel 40 ezer Bács-Kiskun megyei tagjának az esetlegesen felmerülő problémáira minél gyorsabban megoldások szülessenek mind helyi, mind országos szinten.

A munkacsoport megtárgyalja a kamarai tagságtól beérkező észrevételeket, és azokkal kapcsolatban javaslatokat fogalmaznak meg. Nyomon követi a piaci folyamatokat, felméri az esetleges beszerzési és értékesítési problémákat és lehetőségeket, tájékoztatást nyújt azok kapcsán az érintetteknek.

A munkacsoport a gazdálkodók segítségét kéri az együtt gondolkodásban, annak érdekében, hogy az ágazat szereplői talpon tudjanak maradni a jelenlegi járványügyi helyzetben is. Kéri, hogy a felmerülő problémákat juttassák el részükre, valamint ötleteiket, megoldási javaslatokat, amennyiben van, szintén küldjék meg.

A munkacsoport tevékenységéről az

alábbi weboldalon <http://agrarkoordinacio.hu/bacs/> kíván majd beszámolni, melyet a beérkező információk alapján folyamatosan frissítenek. Ugyan itt kerül majd kialakításra egy hirdető felület, ahol értékesítésre szánt termékeiket, esetlegesen a házhoz szállítás lehetőségét, vagy épp munkaerő igényüket is megjelentethetik.

Észrevételeiket a fenti weboldalon keresztül, vagy az agrarkoordinacio@gmail.com címen küldhetik meg a munkacsoport részére.

A kamara a tagjai által felé jelzett megoldandó problémákat folyamatosan jelzi az operatív törzs, a szakminisztérium valamint a gazdaság újraindításáért felelős akciócsoport felé.

A koronavírus-járvány miatt elrendelt veszélyhelyzettel kapcsolatban folyamatosan frissülő információk a NAK internetes portálján is elérhetők:

www.nak.hu/component/tags/tag/koronavirus

Kapcsolat: Sebestyén-Szivós Erika, Megyei elnöki kabinetvezető, +36 30 417 4245, szivos.erika@nak.hu

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

FLORA
CONSORTIUM

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara

KORONAVÍRUS?!

Ezekben a napokban mindenki azt találhatja, vajon meddig tombol a járvány, mikor térhetünk vissza a normál kerékvágásba. Biztosan várnak még ránk nehéz hetek, hónapok, de ott van a fény valahol az út végén. Az elkövetkező hetek nagyon nehéznek ígérkeznek, de reméljük belátható időn belül vége lesz ennek a helyzetnek. Addig viszont nagyon fontos, hogy betartsuk a szabályokat, vigyázzunk egymásra, maradjunk türelmesek, higgadtak.

Hogyan bírhatjuk ki a bezártságot? Biztos, hogy elég élelem van otthon? Jól vásároltunk? Kibírjuk a karantén végéig?

Ezek a kérdések sokunkat foglalkoztatnak most, s talán nem árt egy-két tanács.

Bevásárló lista: minden attól függ, hány fős a család, mekkorák a gyerekek, van-e idősebb, valakinek bármilyen érzékenysége? Mindenki másként vezeti a háztartását. Más háziasszonynak lenni egy emeletes panelben, más kertesi családi házban! Néhány általános szempont talán nem árt. Legyen otthon liszt, olaj, zsír, száraz tészta, de lehet köles, bulgur, kuskusz, mind remek köret, így nem lesz unalmas az étkezés. Konzerv zöldségek közül jól használható a zöldborsó, kukorica, bab, ha van fagyasztó, abban hús, megtermelt zöldség ... Ezekkel jól ki lehet húzni sokáig. Engedjük szabadon a fantáziánkat! Most nem szaladhatunk csak úgy el a boltba, használjuk, ami otthon van. Telefonon, internetről, szakácskönyvekből jobbnál jobb ötleteket szerezhethetünk. Ne ragaszkodjunk mereven egy-egy megszokott ételhez, merjünk változtatni, kreáljunk újításokat. Most erre időnk is több van.

Gondoljuk végig: a fiatalok nemigen ismerik az ilyen válsághelyzeteket. Pedig a nagy havazás idején, 1987-ben napokig nem volt kenyér a füluban (a Szóják hi-

vatal, kocsma ajtaja előtt egy hirdetés tettek ki: „a legközelebbi helikopter járat pontos időpontjáról.) De még élnek közöttünk a háborús nemzedékekből, akik arra ügyeltek, hogy legyen otthon, gyufa, gyertya, só, ...

Mikor most sokan több 10 kg lisztet, cukrot vettek, valószínűleg a mennyiség volt a fontos, az nem, hogy mit készítenek belőle. Egy palacsintához tojás is kell, kenyérhez élesztő, vagyis a liszt önmagában kevés. Higgadtan gondoljuk át, miből tartalékoljunk és mennyit. A legfontosabb a megfelelő távolságtartás, ha kell gumikesztyű, szájmazsk (megteszi jobb híján egy kendő, egy sál az orr és a száj elé), gyakori alapos kézmosás, kézfertőtlenítő használata. Nem szükséges minden kilincset, korlátot végig tapogatni!

De legfontosabb a türelem, a változatos étkezés, sok zöldség, gyümölcs fogyasztása, hiszen tél vége lévén fontos a vitaminok pótlása.

Engedjenek meg nekem egy a Nők Lapjában talált viccet: - „Bátyám, aztán minek issza most a pálinkát? A koronavírusra nem jó! – Az lehet, de félelem ellen kiváló!”

Ez most nem vakáció, vagyis elengedhetetlen a napirend: a kiszámíthatóság segít mindenkinek abban, hogy csökkentse a szorongását. Lehetőleg azonos időben keljünk, öltözzünk át, reggelizzünk és álljunk napi feladatainknak. A félelem cselekvésre ösztönöz, ha csinálunk valamit, jobban érezzük magunkat. Ebben a helyzetben az az egyik legnehezebb, hogy otthon maradjunk és a négy fal között próbáljunk tenni valamit. Ahol sokan vannak egész nap otthon, sokkal több a házi munka, ebbe érdemes a gyerekeket is bevonni.

Ép testben ép lélek: továbbra se hanyagoljuk el magunkat azért, mert nem mozdulunk ki a lakásunkból és úgyse jön hozzánk senki. Annyit aludjunk, amennyire a szervezetünknek szüksége van, időben keljünk és feküdjünk. Mozogjunk! A mozgás gyógyír a testnek, a léleknek,

oldja a stresszt, segíti a nyugodt alvást. A kiélezett helyzetben korábbi problémák előjöhethetnek, rosszabbodhatnak, de legyünk nagyon türelmesek magunkkal, családtagjainkkal. A híráradat magasan tartja a szorongási szintet, ha valaki folyamatosan vészhelyzetben érzi magát, az a belső szerveket is gyengíti. Korlátozzuk a koronavírussal kapcsolatos hírek befogadását! Este, lefekvés előtt már semmiképpen se ezzel foglalkozunk, mert felzaklat, ami rontja az alvást, már pedig a pihenés fontos az immunrendszernek. Jó egészséget, bizakodva jövőbe tekintést kívánok valamennyiünknek!

Margó néni

Hála, köszönet, dicséret, boldogság!

Tudományosan bizonyított tény ugyanis, hogy aki többször, gyakrabban mond köszönetet, többször érez hálát valaki iránt, az egyben boldogabb is. Megalapozott kutatások igazolják, hogy nemcsak boldogabbak a hálára képes emberek, hanem egészségesebbek is: jobbak az immunfunkcióik, kevésbé hajlamosak a szív-, és érrendszeri betegségekre, kevesebbet szoronganak, és másokhoz képest ritkábban válnak depresszióssá. Márpedig, ha ez így van – gondolhatnánk – akkor mi sem egyszerűbb: legyünk hálásak, köszönjük meg a segítséget, dicsérjük meg azt, aki megérdemli, hadd érezze jól magát az, aki rászolgált a jó szóra, hiszen ettől mi is jobban érezzük magunkat. Miért van az, hogy mégis inkább bosszúság hatalmasodik el rajtunk a mindennapok apró-cseprő megpróbáltatásainál? Mondjuk egy sorban álláskor, vagy amikor az orrunk előtt csapódik be a busz ajtó. Ám, ha a sofőr észreveszi, hogy futunk, megvár, milyen jó megköszönni neki a figyelmességet, s arra gondolni, hogy ettől talán neki is jobb napja lesz. Lám, milyen kevésen múlik néha a jókedvünk, a mások iránti nagyvonalúságunk, s végső soron akár az egészségünk. A gesztusokból személyes kapcsolatok, barátságok szövődnek, együvé tartozás születhet.

Tisztelt gazdák, kertészkedők!

Tudvalevő, hogy a mezőgazdaság a legnagyobb környezetszennyező a világon. Ennek tudatában végezzék növényvédelmi tevékenységüket, kiváltképpen ügyelve a virágzó növényekre. Virágzó növényt tilos rovarirtószerral kezelni, még akkor sem, ha rá lehet fogni, hogy

már elvirágozott. Ha pedig minden áron szükséges a rovarirtás, alkalmazzunk méhkímélő technológiát, vagy használjunk méhkímélő szereket. Minden esetben tanulmányozzuk át a felhasználási utasításokat! Nemcsak a mézfogyasztók érdekében!! *V.F.*

Maszkot adunk

A Községházán korlátozott mennyiségben díjmentesen átvehető mosható maszkok.

GARABONCIÁS DIÁK

Akinek tartozik a világ - Zám Tibor

Bizony, meghalni is csak ott jó, ahol élni is jó – vallja a régi bölcsesség. Érezte, tudta, tette ezt Zám Tibor szociográfus-író is, aki 36 éve nem jár közöttünk. 1984 április 24-én hunyt el, s utolsó földi nyugovását Szentkirályon tölti, itteni lakóhelyének, az egykori Vágó-köri (felszentkirályi) iskolának fái alatt. Tudatosan választotta otthonának a várostól távol eső, vastagfalú épületet, 1977-ben. Kivonulás volt ez a szürkeszemű városokból (Ratkó József kifejezése), „egy normális szabadságmodell megszerzésének és megszerkesztésének igénye”, ahogyan ő maga írta.

Digitális közhely ma már, hogy egy információ addig marad meg, amíg valaki gondolja azt, a gondozás egyben folyamatos javítást jelent, s a legújabb technológiához való igazítást. Az örök emberi tudással is így vagyunk, az eleinktől kapott kulturális örökséget újra és újra fel kell fedeznünk, értelmeznünk és formálnunk kell. Zám Tibor írásai még papíron jelentek meg, így nem fenyegeti azokat a digitális mulandóság, amely egy-két kattintással vagy üzemzavarral akár adathegyeket is semmivé tehet. S ha túljutunk a járványhelyzeten, remélhetőleg a szentkirályi községi könyvtárban is megtalálható lesz minden könyve.

Oly korban élte az életét, amelyben az igazságkereső ember bőségesen láthatott, találhatott nehézségeket. 1929-ben született, gyermekfejjel élte át a háborút, Ártánd községben; kamaszfejjel az ország újjáépítését; utolsó gimnáziumi évét népi kollégistaként végezte, amely akkoriban gazdag élményforrást jelentett, sokféle ember megismerésének lehetőségét nyújtotta. Az édesanyja által nevelt, félárva, s testre kicsiny Zám Tibor előbb népiskolai tanítói oklevelet szerzett, majd pedagógiai főiskolát végzett. Az ötvenes években a Debreceni Agrártudományi Egyetemen tanársegéd, filozófiát, marxista megalapozottságú tudományt oktat. Ám mindig mert kérdezni, már akkor is, minthogy azonban értelmes választ nem kaphatott, hamar megcsömörlött a dogmáktól, viszont elnyerte a hallgatók rokonszenvét, 1956-ban a kari forradalmi bizottságba választották. Ez elég volt ahhoz, hogy utána száműzetésbe kényszerüljön, három évig a Hortobágyon, Kónya pusztán tanított, osztatlan tanyai iskolában.

Közben járta a Hortobágyot, az egész pusztára kiterjedő Állami Gazdaságot. Utána könyvtáros lett, s 1964-ben folyóiratokban napvilágot láttak a Hortobágyi

Állami Gazdaságról szóló szociográfiai írásai, híressé és hírhedtté téve őt. Híressé a szociográfusok, a valóságirodalom művelői és kedvelői között. Hírhedtté vált viszont a tsz-elnökök, pártvezetők körében, akik nem voltak érdekeltek a jobbításban. Afféle tetemrehívási szándékkal egy nagy vitaforumot is rendeztek írásairól, persze, elmarasztalva őt. A hatvanas évek végén pedig megakadályozták abban, hogy elkészítse a gyermekéveinek színhelyéről, Ártánd községről szóló szociográfiáját. Elfogyott körülötte a levegő, így váltott családot, lakóhelyet, munkát, s az 1969-ben induló FORRÁS című szépirodalmi, szociográfiai, művészeti lap munkatársa lett Kecskeméten.

Írásainak, megállapításainak zöme kortalan. Írói hitvallásai akár ezek is lehetnek: „...a dolgokat előmozdítani – politikában, irodalomban, mindenben – csak a nehezebb oldalukról lehet.” Avagy: „... az igényes emberek mindig, mindennek a nehezét keresik, s nem hőbörgésből, hőködésből, hanem abból a felismerésből, hogy dolgokat előmozdítani csak a nehezebb oldalukról lehet.”

Az előbbi idézet egy szociográfiai írásából, az utóbbi pedig első kisregényéből, tehát egy szépirodalmi műből származik. A kétféle műfajból származó ugyanazon állítás utal az életmű, a szemlélet egységére is; de még inkább utal a rá jellemző sajátos világlátásra, szociográfus-írói alapállására, alkatára. Füzi László, aki 1982 óta főszerkesztője a kecskeméti FORRÁS folyóiratnak, ekképp summáz 2012-ben: „A Forrás körében Zám Tibor volt az, aki a maga racionális gondolkodásával és az általa vizsgált jelenségek mély elemzésével eljutott a szocialista gazdasági rendszer értelmetlenségének felismeréséhez.” Kedves Olvasók, ma már ezt utólag jól tudjuk, de nem volt ám könnyű a hatvanas-hetvenes években ezt meglátni, megérteni. Aki megélte, gondoljon vissza, a fiatalabbak pedig kérdezzenek utána szüleiktől, nagyszüleiktől.

Zám Tibor szépiróként is olvasható, maradandó értékű műveket hagyott hátra. Internetes antikváriumokban a könyvei egész jól beszerezhetők!

Sűrítései, tömörítései, lényeglátó jellemzései, meghökkentő tanulságai, fanyar, olykor szarkasztikus humora mestermunkát jelentenek.

A hatvanas-hetvenes évek termelőszövetkezeti gyakorlatából nem egy társadalomrajzi, szociográfiai írása született, de elbeszéléssé is párolódtak élményei. A

szőrös talpú kismacska című írása tárháza a szövetkezeti, s általában a pártállami gazdasági-erkölcsi fonákságainak, az akkori umbuldának nevezett jelenségeknek. 1984-ben a Magyar Rádió Karinthy Színpada rádiójátékot készített belőle. [A jelenések napja c. kötetben található.] Az idézet ebből származik. „Köteles Ádám (téesz-főkönyvelő) nem hibázott, amikor azt gondolta magában, hogy Botliknál akasztottak már jobbat is, de a rosszban való leleményességét ő is kénytelen volt elismerni. Okkal, mert az egykori tanácselnök változatos élete során töméntelen huncutságot táplált magába, hogy aztán megnyithassa tapasztalatainak tárházát az arra érdemeseknek. De mielőtt régi patrónusa akaratából szövetkezeti instruktorrá vedlett volna, a technikai képzéséhez muszájból megtanulta az üzemszervezés, a könyvelés alapismereteit s mindazon tudnivalókat, amik kellettek ahhoz, hogy kiismerje magát az új munkaterületén: hogy ne tudják egykönnyen átverni, ő azonban belelásson az instruáltak kártyáiba, és dialektikusan bánjon velük – törvényes szankciókat helyezzen kilátásba ellenük, de nyugton hagyja őket, ha jóindulatáért illő ellenszolgáltatásban részesítik. Botlik Péter (az új téeszelnök) meg abban nem hibázott, hogy a Virágzó téeszben akár van éppen elnök, akár nincs, Lakat Pál a »hallja kend«: az egyetlen tárgyalóképes ember, akinek távollétében mással szóba sem lehet állni. a nyolcezer holdas téeszben meglepően kevés szakszervezőt és irodistát alkalmaztak, de akit alkalmaztak, az mind a főagronómus bizalmi embere volt, szeme, füle, akarata. Egy-két hőbörgőtől eltekintve, a választott vezetőség is neki gazsulált. E sajátos szövetkezeti modell valóságos egyeduralmat takart, amelyben a »maguk csak dolgozzanak, mi meg gondolkozunk« eszméje fedte át a közakaratot, s bújtatta, hogy a főagronómus kézbe vette a kollektív vezetést. Botliknak az összes általa ismert modell közül ez tetszett a legjobban. már éppen dicsérni akarta, de a főagronómus azon kezdett tűnődni, hogy azért ez sem fenéki tejfel. ez a szerkezet sem szuperál úgy, ahogyan kellene, mert a tagság, amely mindig a saját önös akaratát nézi, bele-beleront a szakszervezés akaratába.” „Ha a mai világnak valakivel szemben van tartozása, akkor biztosan Zám Tibor az” – írja Füzi László főszerkesztő.

Békesség veletek! A kő marad. Zám Tibor emlékezete is.

--bor--

KATOLIKUS ÉLET

Kedves Testvérek!

Az idei Nagyhét eseményeit és Húsvét ünnepeket nem a megszokott módon fogjuk ünnepelni. Nem virrasztunk együtt Nagycsütörtökön a templomban, nem járjuk együtt Nagypénteken a keresztutat, nem tesszük meg közösen a körmenetet Nagyszombaton és nem gyűlik össze a közösség Húsvét vasárnapján együtt ünnepelni Jézus feltámadását. Idén a templomaink üresek maradnak, mi pedig otthon leszünk. De a templomokkal elmentésben a szívünknek nem kell üresen maradnia, a lelkünkben fel tudunk otthon is készülni a Húsvétra. Vegyük elő imakönyveinket, lelki olvasmányainkat, keressünk az interneten keresztúti szövegeket, húsvéti verseket és akár egy gyertyát meggyújtva olvassunk, imádkozzunk ezekből. Próbáljunk csendben lenni egy kis időre és Jézus szenvedésére, majd az azt követő örömhírré gondolni. Mert örülnünk kell a feltámadás reményt jelentő örömhírének még a nehéz időkben is, sőt, különösen akkor! Az ünnepi szertartásokba pedig próbáljunk a televízió vagy az interneten keresztül bekapcsolódni, mert higgyük el, hogy attól, hogy mindenki a saját otthonában van, még lélekben együtt vagyunk és együtt imádkozunk! Kívánok mindenkinek egészséggel és békével megáldott szép Húsvétot!

Sz. Sz. I

Szeretnénk köszönetet mondani mindazok-

nak, akik adományukkal és munkájukkal hozzájárultak a templomkert megújulásához és megújulásához, ugyanis sok-sok rózsató került elültetésre a kereszt felőli oldalon. Alig várjuk, hogy virágozzanak.

Reményik Sándor: Üres templomban

Reményik Sándor gyönyörű verse elképesztően aktuális. Sokan vágyhatunk most a templom csendje után. Remélhetőleg a járvány végén jobban fogjuk értékelni azt.

Így szoktam ezt: ha száll az alkonyat, az üres templomba besurranok.

Egy lélek, aki Istent látogat.

A szentek komoly arca ráragyog.

Ha násznép járt ma itt: feledve rég, és mise sincs, se karinges papok, az oltáron két öröklámpa ég, az Istenemmel egyedül vagyok.

A templom üres, a lelkem tele.

Megértjük egymást, pedig nincs szavunk,

itt állok, szemben állok Ő velem

s nem látja se ki, hogy együtt vagyunk.

Állok, térdre nem hajt a vágy hatalmasa csak fürkészem a nagy Akaratot; úgyis addig állok, míg Ő akarja

s ha nem akarja: összeroskadok.

Olyan végtelen áhitat fog el, mintha erdőben néznék csillagot, ahol az örök, ős csend ünnepel, pedig – csupán egy templomban vagyok.

Szeretettel: Molnár Zsolt plébános

Sok viszontagságon át jutunk el Isten országába

Ezt a szentírási idézetet sokszor idéztem, mostanában pedig mindinkább időszerűvé válik. Katonakoromban nem olvashattam a laktányában Szentírást, templomba nem mehettem, és az akkori időknek a légköre – különösen egy papnövendék számára – elég nagy megpróbáltatást jelentett. Első szabadságom alkalmával hazatérve kinyitottam a Bibliát és erre a mondatra bukkantam, amelyet azonnali piros ceruzával aláhúztam. Az a Szentírás már régen elhasználdott, de mindig őrzöm, mert vigasztal az apostolok szava, amit missziós útjuk alkalmával mondtak az őskeresztényeknek, erőt öntve beléjük ezzel a mondattal. A mostani világméretű járvány megrendítette az egész földkerekséget, mind a tudomány, mind a gazdasági élet magabiztossága alábbhagyott, az egyes embert és a népeket félelem tölti el. Senki nem tudja előre, milyen kimenete lesz hazánkban is ennek a járványos betegségnek, hány áldozata, és mikorra cseng le a betegség, hogy visszatérhünk ahhoz az életformához, amit megszoktunk, de bátran mondhatjuk, hogy soha nem lesz többé olyan, mint ami eddig volt. Hiszünk a gondviselésben, ami nem fatalizmus, és nem is azt jelenti, hogy Isten megkímélt bennünket a megpróbáltatásoktól, hanem azt jelenti, hogy megadja a lelki erőt, hogy elviseljük a nehézségeket. Nagy tisztelettel gondolunk az egészségügyben és a közellátásban dolgozó embertársainkra, akik életük kockáztatásával végzik munkájukat, és reménykedünk abban, hogy előbb-utóbb tudósaink megtalálják mostani betegségünk ellenzerét. De nem hunyhatjuk be szemünket a valóság előtt, hogy nagyon törekeny az emberi létünk. Tapasztaljuk mostanában, hogy sokan ráébredtek halandóságukra, még azok is, akik nem hívők, vagy névleges keresztények, akik

úgy éltek, mintha örökké tartana földi életük. Igyekeztek nem gondolni a halálra, és a közbeszédből teljesen száműzni, most azonban az élet senkit sem hagy közömbösen. Nemrégiben egy orvos állítólagos megtéréséről olvashattunk a világhálón, aki magát korábbi ateistának vallotta, de a kórházban istenhitre tért. E cikk nyomán megindult a nem hívőknek a hada, és a szokásos kifogással támadásba lendült, Isten jóságát és létét megkérdőjelezve. Itt igazolódik be a dúsgazdagnak mondott jézusi példázat: „ha a holtak közül jön vissza valaki, némelyek még akkor sem hisznek.”² Van egy másik ószövetségi idézet is, amely körbejár, Izajás próféta 26. fejezetében, annak 20. versében olvasható: „Menj be kamrádba, én népem, s zárd magadra az ajtót! Rejtőzz el egy rövid időre, míg el nem múlik a harag.”³ Sokan telitalálatnak érzik, és a jövődőlés beteljesülésének, mégis újszövetségi hittel magyarázatot kíván: Isten haragja nem szenvedély, és főként nem bosszú. A Szentírás Isten szentségét, igazságosságát, amely büntetéséért is megvalósulhat, mondja haragnak. Jézus gyakran biztatta övéit, hogy kérjenek és kapnak, hiszen gondviselő Atyánknak gondja van gyermekeire, még az ég madaraira, vagy a rét virágaira is. Ezt is helyes összefüggésbe kell tennünk, mert Isten gondviselése azt jelenti a teremtet világban, hogy minden létező elérheti a célját. A madarak, a virágok, hogy fent maradnak; az ember pedig úgy, hogy eljut az üdvösségre. Ezért a Miatyánknak megfogalmazott kérés: „Legyen meg a Te akaratod!” - azt foglalja magában, hogy azt az isteni kegyelmet kérjük, hogy mi minden körülmények között eljussunk az üdvösségre. Kinyilatkoztatott igazság, hogy Isten azt akarja: „minden ember üdvözljön, és eljusson az igazság ismeretére.”⁴ Ezért a kérő ima szólhat a

mindennapi kenyérért, az egészség megtartásáért, minden rossz elkerüléséért, elsődlegesen ahogy Lukács evangélista írja: „ha tehát ti bár rosszak vagytok, tudtok jót adni fiaitoknak, mennyivel inkább adja Mennyei Atyátok a Szentlelket azoknak, akik kéri tőle.”⁵ A Szentlélek adománya főként nem karizmatikus megnyilvánulásokban mutatkozik meg, hanem abban, ahogy Jézus elküldte, mint „Paraklétoszt” (Vigasztalót) és hogy az ő műve folytatódjék, mi pedig Szentlélektől föltekent, azaz krisztusiak legyünk. A szenvedésre gondolva pedig, hogy Krisztus lelkületével tudjuk elfogadni. Az ősegyház egyik legcsodálatosabb himnusza a Filippi levélben olvasható: „Ugyanazt a lelkületet ápoljátok magatokban, amely Krisztus Jézusban volt. Ő Isten formájában volt, és az Istennel való egyenlőséget nem tartotta olyan dolognak, amelyhez föltétlenül ragaszkodnia kell, hanem kiüresítette magát, szolgálalakat öltött, és hasonló lett az emberekhez. Külsőjét tekintve olyan lett, mint egy ember. Megalázta magát és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.”⁶ A nagybőjti időszak minden évben lelkünkbe vési ennek fontosságát: keresztútjárások, Krisztus szenvedéséről való elmélkedések, Passió, fájdalmas rózsafüzérek, de most a külső körülmények különösen is ráhangolnak bennünket, keresztényeket, a szenvedések, nehézségek elfogadására.

Mégsem maradunk meg a fájdalmas Krisztus szemlélésénél, mert Isten gondviselésében a keresztalált követte a feltámadás. Ezért is a mostani húsvéti jókívánságaim erre utalnak: A Feltámadt Krisztus nyissa meg a mi értelmünket, hogy megértsük az Írásokat: „Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell és harmadnap fel kell támadnia a halálból.” † Balázs érsek

REFORMÁTUS ÉLET

A bálványok helyének betöltése - ÖRÖM

„Azért ha feltámadtatok Krisztussal, az odafennvalókat keressétek, ahol a Krisztus van, Isten jobbján ülve. Az odafennvalókkal törődjétek, ne a földiekkel. Mert meghaltatok, és a ti életetek Krisztussal együtt el van rejtve Istenben. Amikor Krisztus, a mi életünk megjelenik, akkor majd vele együtt ti is megjelentek dicsőségben. Öldököljétek meg azért földi tagjaitokat: a paráznaságot, tisztátalanságot, bűnös szenvedélyt, gonosz kívánságot és a telhetetlenséget, amely bálványimádás.” Kolossé 3,1-5

A bálványok akkor tűnnek el az életünkben, ha egyre inkább Jézussal töltjük be az életünket!

A húsvéti örömmel és a megtérésnek együtt kell járnia. Az örömmel nélküli megtérés keserűséget szül, a megtérés nélküli örömezés, pedig sekélyességet.

Akkor szembesülünk leginkább a vétkeinkkel, amikor a leginkább örömezzünk Jézus értünk hozott áldozatának és irántunk tanúsított szeretetének.

Ha félelemből térünk meg, magunkat fogjuk meggyűlölni, ha pedig örömből, akkor a bűnt.

„Örüljétek az Úrban mindenkor!” Filippi 4,6

A Bibliában az örömezés nem vidámságot jelent csupán, hanem mélyebbet.

Örömezés = megbecsülni valamit, felmérni az értékét, elgondolkodni a szépségén és jelentő-

ségén egészen addig, amíg át nem éljük teljes egészében, hogy mennyire becses ajándékot kaptunk.

Az Úrban való öröm megnyugtató, csordultig tölt Istennel – így egyre inkább erősödik a vele való kapcsolatunk, mely által minden más kapcsolatunk is a helyére kerülhet. Ezáltal elengedjük azokat a dolgokat, amikhez addig görcsösen ragaszkodtunk. Hogyan fejlődhetek az Úrral való kapcsolatomban, hogy azt örömmel éljem meg!

Ötletek:

- egyéni imádkozás
- közös dicsőítés
- elmélkedés

HÍREK

Sajnáljuk, de a járvány alatt a közösségi alkalmaink szünetelnek!

Nagyheti és Húsvéti alkalmaink: Nagycsütörtökön és Nagypénteken Imasétára hívjuk a testvéreket a templomparkba, a templomhoz és a környezetéhez kapcsolódó kinti területen imádságokat, igéket, elmélkedéseket olvashatunk. Az imaséta egyéni csendesség! A jelenlegi helyzetben ez megvalósítható, 9-19 óra között mindkét nap bármikor lehet érkezni, körbesétálni és olvasni. Ha „véletlenül” találkoznanak másokkal is, akkor kérem, hogy tartsuk be a távolságot és menjünk másik ima „állomásra”, felváltva vegyünk benne részt. Aki még nem volt imasétán, bátran vegyünk benne részt, óriási lelki élményt ad. Ebben a jelenlegi helyzetben

ez az egyik legalkalmasabb módja az Istennel való kapcsolatunk gyakorlásának.

Húsvétig minden nap 18 órakor szól a harangunk, hogy imádságra és böjtre szólítson minket. Imádkozunk gyógyulásért, a beteg világ megtéréseért!

Húsvétvasárnap a Duna Tv-n reggel 9 órakor lesz ünnepi Istentisztelet, melybe mi is kapcsolódjunk be, házi Istentiszteletet tartva, terítsük meg az úrasztalát odahaza, készítsük elő a kis kenyeret és a bort, és vegyük együtt de mégis otthonainkban az Istentiszteleti rendünknek megfelelően, ahogy a Tv-ben látni fogjuk. Húsvéthétfőn a youtube csatornánkon ismét hallhatunk igehirdetést Balázs Hajnalkától délelőtt 10 órától.

Adakozásunk a járvány alatt: Arra kérjük a gyülekezeti tagokat, hogy az istentiszteleti perselyadományait átutalással juttassák el az egyházközségekhez. Akinek ez nem áll módjában, kérjük, hogy az erre szánt összeget tegye félre és később adományozza közösségének, hiszen a református gyülekezetek önfenntartók, így a szolgálók, lelkipásztorok javadalmazását a közösség által befizetett adományokból, egyházfenntartói járulékból és perselypénzből fedezik. Számlaszámunk: Szentkirályi Református Egyházközség 11732208-21059690. Kérem, hogy a közlemény rovatra tüntessék fel, hogy mire szánják az utalt összeget: adomány (Isten dicsőségére) vagy egyházfenntartói járulékvagy persely.

Segít az iskolapszichológus!

A digitális oktatás bevezetésével iskolapszichológusunk Kovács Dóra Anna online folytatjatevékenységét. Facebook oldal elérhetősége: Kovács Dóra Anna - pedagógiai szakpszichológus <https://www.facebook.com/psziskologus/>

Ezen a felületen olyan közösségi tartalmakat oszt meg, amik lelki támogatást nyújthatnak, különösen a jelenlegi helyzetben. Érdeemes böngészni és reagálni, hogy így is kapcsolatban tudjanak maradni.

Időpont egyeztetéssel lehetőség

van egyéni távkonzultációra is Google Hangouts-hívás formájában gmail fiókon keresztül.

E-mail címe: psziskologus@gmail.com

Továbbra is lehet hozzá fordulni bizalommal!

Költészet napja – április 11

Az idén a költészet napi rendezvények is a járvány áldozataul estek. De verset olvasni egyébként is a legegyszerűbb otthon! Ajánlom mindenkinek Lackfi János Facebook oldalát, érdekes, szórakoztató és mélyebb gondolatokat is ébresztő versek és írások olvashatók itt, mint például ez, ami – bár nehéz beismerni – rólunk szól. A dátum: 2020 tavasza, éppen húsvét előtt.

Ha valóban Isten fia vagy, parancsold meg, hogy ezek a kövek változzanak hasad anyaggá vagy kőkainná

vagy koronavírus elleni oltóanyaggá!

Ha valóban Isten fia vagy, ne a koldusokat,

sántákat, vakokat, leprásokat gyógyítsd,

hanem a szomorúszemű kisgyerekeket,

az atomtudóst, a balesetes celebet!

Ha valóban Isten fia vagy,

vidd csődbe a konkurens céget, és tedd jövedelmezővé a vállalkozásomat,

ne jöjjön járvány, válság, cunami, bozóttűz, áradás, földrengés!

Ha valóban Isten fia vagy, simítsd ki a csakrámat,

add, hogy hipp-hopp, a Seychelleszigetek

homokján sétálgassak, bounge jumpingoljak

kötél nélkül, és ne üssem kőbe a lábamat,

ihassak Baccardit egyszerre két pohárból,

szelfizhessek Messivel, hadd pipáljam ki

a bakancslistámat oda-vissza kétszer.

Ha valóban Isten fia vagy, nyerjem meg a lottót, a pókert, a rulettet, a flippert,

az X-faktort, no meg a focivébét egyedül.

Ha valóban Isten fia vagy,

javíts a marketing-stratégiádon, tedd kicsit eladhatóbbá a tanítást, ne szidd a hatalmasokat, ne emlegess bűnöket,

csináld ilyen vagány videóblogot, számold a napi lépéseidet, tegyél ki alkonyos szelfit

a Galileai-tengerrel a lábfejedről, jelentkezz be a Zakeus házából partiarokkal,

hashtagolj és élőzz sokat!

Ha valóban Isten fia vagy, akkor csinálj már valami látványosat,

ne csak ülj itt nekem, meg halat süss parázson,

ne csak a lábamat mosogasd,

ne csak a vihart csendesítsd,

ne csak a kenyeret törd meg,

ne csak színeváltozz,

ne csak duruzsolj a bűnök bocsánatáról

meg a megváltásról, ne csak meghalj és feltámadj értem évről évre!

Érdekességek az állatvilágból - a nünüke

Március végén, áprilisban néha találkozhatunk a talajon mászkáló hüvelykujnyi fekete, vagy inkább acélkék színű csökevényes szárnyú bogárral. Ez a nünüke. A hólyaghúzó bogarak közé tartozik, megfogva sárgás folyadékot bocsájt ki, ami erős bőrirritációt vált ki égető érzéssel és felhólyagosodással. A „korszerű” mezőgazdálkodás következtében csak elvétve találkozunk vele. Az élőhelyére van hatással a mérhetetlen mennyiségű kémiai szerek felhasználása. A nünükének a fejlődése, ami érdekes, élősködő. A kifejlett,

petézésre kész bogár keres egy olyan növényt, ami tavasszal virágzik. Ennek a tövébe rakja többszáz petéjét. A kikelő apró kis lárvák felmásznak a növények virágjára, és várnak egy arra járó vadméhre, majd rámásznak, és bevitetik magukat a rendszerint talajban élő méhek otthonába. Ott bemásznak egy sejtbe és várják, hogy a méhálca kifejlődjön. Ezt aztán elfogyasztja, és gyors növekedésnek indul. Ezután jöhet a többi álca, illetve a betárolt kevéske méz elfogyasztása. (A háziméh családban elpusztul.) Többszöri vedlés után bábozódik,

és tavasszal előjön. Védett, eszmei értéke 50.000 Ft. Szándékosan ne pusztítsuk el, megteszik azt a kémiai szerek.

V. F.

Zrínyi Miklós hadtudományi író, államférfi, a XVII. század talán legnagyobb magyarja

400 ÉVE SZÜLETETT

A Zrínyi család

A Zrínyiek ősei között horvát, bosnyák, dalmát fejedelmeket is találunk. Nagy Lajos király (1342-1382) 1347-ben a családnak adományozta Zrin várát, amelyről a nevüket eredeztették. Később a grófi rangot is elnyerte a família a kiváló katonai szolgálatukért. A jelentős vagyonnal rendelkező család történelmi szerepe a Magyar Királyság déli határainak védelme volt évszázadokon keresztül. A török korszakban a boszniai birtokait elvesztették. Ezért Horvátországba szorulva, a Zrínyi birtokok határa egyben országhatár is lett. A Zrínyiek évszázadokig az ország zászlósurai voltak. A mohácsi csatában két Zrínyi is hősi halált halt.

A Zrínyi familia első jelentős alakja gróf Zrínyi Miklós (1508-1566) horvát bán, királyi tárnokmester, Szigetvár várkapitánya volt. Jelentős királyi birtokadományokat kapott a török elleni harcok elismeréséül. Ötven vár az uradalmakkal, udvarházak, bányák és kikötők voltak a Zrínyieké. 1566. szeptember 7-én, a már védhetetlenné vált, ostromlott Szigetvárból a katonái élén kitört. A várkapitány is hősi halált halt a vele tartó katonáival együtt. A vár védelme során hősi halált halt várkapitányról írta a dédunokája, a szintén Zrínyi Miklós:

*„Ki meg merte várni Szulimán haragját,
Ama nagy Szulimánnak hatalmas karját,
Az kinek Európa rettegte szablyáját...”*

A szigetvári hős leszármazottai is jelentős szerepet tölthettek be az ország gazdasági, politikai életében és a haza védelmében, a háromrészesre szakadt Magyar Királyság idején. Zrínyi Miklós fia, György és unokái: Miklós és György szintén az ország déli részén küzdöttek az oszmán haderő gyakori támadásai ellen. Az ifj. Zrínyi György gróf és Széchy Magdolnának 1620. május 1-jén, az Ozoly várban született fiát szintén Miklósnak keresztelték, talán a dédapa iránti tiszteletből. Ő lett a XVII. század legnagyobb magyar államférfija. Zrínyi György nagyon fiatalon (27 évesen), 1626-ban elhunyt a táborban. A kicsi gyermek édesanyja még korábban meghalt. Miklós, Péter öccsével együtt árván maradt.

A fiatal Zrínyi tanulmányai

A Zrínyi fiúk gyámságát a király Sennyey István kancellárra bízta. Az árvák nevelésére, iskoláztatására Pázmány Péter (1570-1637) kapott felhatalmazást az uralkodótól. A fiúk a szigorú grazi jezsuita iskolában kezdték tanulmányaikat, onnan a nagyszombati és bécsi jezsuita rendház iskolájába kerültek. Külön tanárok foglalkoztak a nemes ifjakkal. De természetesen katonai ismeretekre és fegyverforgatásra is kaptak képzést. Miklós 1636-37-ben Itáliába ment tanulmányútra, hogy az ismereteit kiegészíthesse. Több olasz városban is időzött. Járt Velencében és Ró-

mában is, ahol fogadta őt kihallgatáson VIII. Orbán pápa. A Szentatya egy verses kötettel is megajándékozta. A hazatérő ifjú Zrínyi megszakította iskolai tanulmányait, ugyanis átvette hatalmas birtokainak igazgatását, ami az adott korban a védelem szervezésével, hadak állításával is járt.

A fiatal Zrínyi Miklós átérezte, hogy a családi tradíciók őt sok mindenre kötelezik. Kortársaival felvette a kapcsolatot, igyekezett sok területen eredményeket elérni az ország védelme, a kultúra és a művelődés területén egyaránt. Jelmondata volt: „Sors bona, nihil aliud” (Jó szerencse, semmi más.)

Zrínyi Miklós, a hadvezér és államférfi

Hamar bekapcsolódott az akkor zajló harmincéves háború küzdelmeibe. Az uralkodó több udvari és katonai címmel is felruházta: magyar királyi főlovászmester, császári-királyi kamarás. Sőt 1646 januárjában a király kinevezte vezérőrnaggyá, mivel jelentős szerepet vállalt a török hadak elleni háborúkban, mint a Muraköz és a déli végek kapitánya. A következő évben ő lett Zala és Somogy vármegye főispánja. 1648-ban kinevezték horvát-szlavón bánná is. 1660 elejétől pedig titkos tanácsosi megbízást is kapott.

A fiatal Zrínyi családot alapított, otthonát a csáktornyai várban alakította ki, ahol nyugodtan dolgozhatott hadtudományi téren. Gazdag könyvtárat rendezett be otthonában, főleg a hadtudományi műveket tanulmányozta. Zrínyi Miklós átérezte feladatának súlyát. Rá is hárult az ország védelméből sok-sok teendő. Fontosnak tartotta az ország katonai erejének növelését. Hatékonyak szerette volna látni a haza védelmét. Célul tűzte ki a magyar haderő színvonalának emelését, a hadsereg teljes átszervezését.

Szinte naponta foglalkozott a török elleni védelemmel. Hatalmas birtokai jövedelmének jelentős részét az általa oltalmazott országgréz védelmére fordította. Saját költségén felépítette Új-Zrínyivárát. 1663-ban több ütközetben jelentős győzelmet ért el a félholdas portyázó erőkkel szemben. A Csallóközt és a Dunántúlt megtisztította a törököktől. Sőt 1664 elején, a téli hadmozdulataiban a seregei felégették a török uralta eszéki hidat. Sajnos 1664 nyarán a császári hadvezetéssel éles vitába keveredett, mert ő más véleményen volt a török elleni küzdelemben. Zrínyi sértődésből lemondott hadvezéri tisztségéről.

Zrínyi Miklós költészete és hadtudományi munkássága

Zrínyi gróf, a nagyműveltségű hadtudományi író és államférfi a XVII. század közepén világosan látta, hogy a magyar nemzet a két nagyhatalom (osztrák és török) között elnyomva nehéz jövő előtt áll. Ő magyar nemzeti királyságban gondolkodott. Szerette volna, ha II. Rákóczi György erdélyi fejedelem kerül a magyar trónra. Politikai céljait először költői

formában fejtette ki. 26 évesen megírta dédapja küzdelméről a Szigeti veszedelem című hősi eposzt. Zrínyi nagyon fontosnak tartotta az ostrom során tanúsított hősiesség bemutatását a nemzettudat erősítése érdekében. Kortársait igyekezett felrázni és figyelmeztetni az állandó török veszedelemre.

Zrínyi nemcsak fegyverrel védte hazáját, hanem tollal is szolgálta azt. A harcok szüneteiben s főleg a téli időszakban forgatta pennáját. 1651-ben adta ki Bécsben nyomtatásban költői műveit, Adriai tengernek Syrenája címen. Ebben több szerelmes verse és a nagy eposza is szerepel. A kötet elején van az ajánlása: „Dedikálom ezt a munkámat a magyar nemességnek, adja Isten, hogy véremet utolsó csöppig hasznosan neki dedikálhassam.” Tehát nem egy személynek ajánlotta, hanem az egész magyar nemességnek!

1646 után vetette papírra a Tábori Kis Trakta című katonai munkáját, ami nem más, mint a magyar haderő tábori szolgálati szabályzata. A Vitéz Hadnagy című anyagában a hadvezér feladatairól értekezik. Az abban megfogalmazott elmélkedéseket 1650-53 közt írhatta. Mátyás király életéről való elmélkedések című munkáját 1656-57 telén alkotta. Mátyás munkásságát tartotta mintának a nemzeti királyaink számára.

A felelős katonai vezető 1661-63 közötti években írta meg egyik legjelentősebb művét: Ne bántsd a magyart. Az török áfium ellen való orvosság címen. A magyar haderő megszervezése, megalakítása és felszerelése szerepel benne. Hazánk saját erőnkkel történő megvédelme és török uralom alóli felszabadítása érdekében papírra vetett anyag a hadtudós legértékesebb prózai műve. Arra a megoldhatatlannak tűnő problémára kereste a megoldást, hogyan valósítható meg az oszmánok végleges kiűzése hazánk területéről.

Zrínyi emlékezete

Zrínyi Miklós magyar hadvezér, török elleni harcait IV. Fülöp spanyol király is nagyra értékelte s ezért 1664-ben kitüntette az Aranygyapjas Renddel.

A kor legnagyobb magyarja 1664. november 18-án vadászatot vett részt a Csáktornya melletti kursaneci erdőben, ahol egy meglőtt vadkan halálra sebezte. De az is lehet, hogy felbérelt ügynök végzett vele. Kortársa, Bethlen Miklós írta róla: „Igen tudós, vitéz, nagy tudású, nemzetéhez buzgó, vallásban nem babonás képmutató, s üldöző, józan életű, igazmondókat szerető...mindent összevéve hozzá hasonló ember nem volt...” 1932-44. között Kecskeméten állomásozott a Magyar királyi Zrínyi Miklós 7. honvéd gyalogezred. Zrínyi emlékét felidéző írásmat a saját soraival fejezem be: „Nem írom pennával, fekete téntával, de szablyám élivel, ellenség vírivel az én örök híremet.”

lovag Kenyeres Dénes

A Karlócai béke

A Karlócai békeszerződést 1699. január 26-án írták alá Karlócán, ma Szerbiához tartozik, a Szerémségben található település. Itt egy emlékmű is található a békeszerződés emlékére. Ez a szerződés a törököket a magyar királyság területéről kiűző Habsburg-török háborút zárta le. A háború azzal kezdődött, hogy a törökök tovább akarták folytatni hódító hadjáratukat, 1683-ban azonban Bécset nem sikerült bevenni. Ez a sikertelen hadjárat közép-európai uralmuknak a végéhez vezetett. Ez mehetett volna gyorsabban is, azonban 1686, Buda visszavétele után XIV. Lajos francia király hátba támadta a habsburgokat, pedig addig szövetségesek voltak. Ezzel akadályozta a keresztények végső sikerét, pedig már a Balkánon folytak a harcok. A törököknek így idejük lett rendezni soraikat. A habsburgoknak segítségére sietett Savoyai Jenő herceg, akinek segítségével Zentánál megállították a visszatérő törököket. Olyan hadihelyzet alakult ki, hogy mindkét fél tárgyaló asztalhoz ült. A franciák tovább ösztönözték II. Musztafa török szultánt a harcokra. I. Lipót magyar király Német-Római császárként akart részt venni a béketárgyalásokon. Ezért a rólunk folyó tárgyalá-

sokon a magyarok képviselője elmaradt. Tehát rólunk, nélkülünk döntöttek, mint majdnem 300. évvel később Trianonban. A békeszerződés után az osztrák uralommal egyesült Magyarország. Vége szakadt a magyar politizálásnak is. A karlócai békével Magyarország nagy részén megszűnt az oszmán hódoltság, és lehetővé vált az ország területi, politikai és közigazgatási egyesítése. A törökök a (nagyraoszt lakatlan) Temesköz kivételével minden magyar hódoltsági területéről lemondtak, bár a Temesköz jelentős részét a Savoyai Jenő herceg vezette császári csapatok már elfoglalták. A békekötés megszabta, hogy az Oszmán Birodalomban a keresztény alattvalók vallásukat szabadon gyakorolhatják. A felek egymás országában szabadon kereskedhetnek. A foglyokat kicserélik, vagy mérsékelt váltságdíjért szabadon engedik. A határszéli várak jó állapotát fenntarthatják, de újat a felek nem építhetnek. A béke, illetve a fegyverszünet 25 évre lett megkötve. A szultán ígéretet tett, hogy nem támogatja a Habsburg-ellenes magyar erőket. Thököly Imrét és társait a magyar határtól távol telepítette le, a török birodalom belsejében, Nikomédiában (ma İzmit).

Karlócai béke

A karlócai béketárgyalások (Ismeretlen németalföldi mester metszete, 1699)

A szerződés török nyelvű példánya (Velence, Dózse-palota)

Típusa Határozott időtartamra (25 évre) szóló békeszerződés

Aláírás dátuma 1699. január 26.

Aláírás helye Karlóca (Karlowitz)

Forrás: Kossuth rádió. Internet

Titkolt tények Trianonról IV.

(forrás: internet. A cikket terjedelme miatt, csak több részletben tudjuk közreadni.)

A továbbiakban a Szerződés létrejöttében és a Szerződés megkötése utáni időszakban hivatalban lévő politikai személyiségek véleményét idézem: David Lloyd George brit miniszterelnök a Londonban, 1928. október hó 4-én előadott beszédében kijelentette: „a teljes okmány- és adattár, amit egyes szövetségeseink a béketárgyalások során nekünk szolgáltattak, hazug és hamisított volt. Nem vettük észre a szövetségeseink által elénk terjesztett statisztikák valótlanágát, amelyek végül is a diplomácia történetének legigazságtalanabb békéjét hozták létre, és amelyek következménye a nemzetközi törvények és a nemzetközi jogok legdurvább megsértése volt.” A fentiekre David Lloyd George az emlékirataiban szól.

Henry Pozzi 1933-ban megjelent írásában kifejezetten felveti a tárgyalófelek felelősségét.

Lord Newton szerint „a nagy bé-

kebírák nem ismerték azon nemzetek néprajzának, földrajzának és történelmének alapelemeit, amelynek sorsát rendezniük kellett.”

Robert Cecil angol delegátus szerint „a Népszövetséget azon célból hozták létre, hogy időről időre határrevízió eszközölködjön”.

Nicolson Harold, aki a Békekonferencián jelen volt, 1933. évben a következőket írta: „Magyarország feldarabolása oly módon történt, hogy az érdekelt lakosság véleményét senki sem vette figyelembe.” Az angol diplomata „Peacemaking” című könyvében több érdekelt államférfi véleményét is összegzi, amikor a következőt jegyzi fel: „az uralkodó gondolat az volt, hogy az elért béke rossz és alkalmazhatatlan, a béke az intrikának és a kapzsiságnak az eredménye, és ez a béke inkább előkészíti a háborút, mint azt megakadályozná.”

Nitti, aki az olasz kormány nevében

szólt, a békefeltételeket azért tartotta elfogadhatatlannak, mert Magyarország szétdarabolása esetében a szláv túlsúly ellen nem látott semmiféle erőt. Nitti kitért arra is, hogy Olaszország az Osztrák-Magyar Monarchiával, nem pedig Magyarországgal harcolt.

A későbbi amerikai nagykövet, Bullitt, a következőket írta Wilson elnöknek: „Én csak egy vagyok azok a milliók közül, akiknek bizalmuk volt Önben. Mi azt gondoltuk, hogy Ön egy pártatlan és igazságos békét akar. Ennek ellenére a területi feldarabolásoknak népek lettek az áldozatai, és ez magában hordja egy háború csiráit. A Békekonferencia rendelkezései bizonyos, hogy újabb nemzetközi összeütközéseket élez fel. Saját népe és az emberiség érdekében az Egyesült Államoknak kötelessége, hogy megtagadja ennek az igazságtalan békének az aláírását.”

Folytatjuk.

ÉTKEK, TIPPEK, FORTÉLYOK

Sajtos brokkoli fasírt

Előkészület: 5 perc, főzés: 10 perc, sütés: 25 perc, sütési hőfok: 180°C

Hozzávalók: 50 dkg brokkoli (1 fej), 1 dl víz, 240 g zsemlemorzsa (1 bögre), 360 g sajt (1,5 bögre reszelt), 3 db tojás, só ízlés szerint, bors ízlés szerint, provence-i fűszerkeverék ízlés szerint.

1. A brokkolit kicsire darabolva megpároljuk.
2. A párolt brokkolit összekeverjük a hozzávalókkal (ha túl száraz, mehet még egy tojás, ha túl nedves, akkor még egy kis zsemlemorzsa).
3. Ízlés szerint bármilyen fűszerrel meg lehet bolondítani.
4. Kézzel megformázzuk a fasírtokat, és sütőpapírral bélelt tepsibe sorakoztatjuk.
5. 180°C-os, légkeveréses sütőben készre sütjük. Egyik oldalát 15 percig, másik oldalát 10 percig (sütők eltérése miatt érdemes figyelemmel kísérni, és állítani a hőfokon, ha nagyon pirulna).

Anyakönyvi hírek

Született: Varga Gréta 2020. 03. 18. anyja neve: Bognár Szilvia, Magyar János Bence 2020. 03. 28. anyja neve: Balogh Gyöngyi Zsuzsanna.

Elhalálozott: Csordás Pálné sz.név: Varga Éva élt 52 évet, Agárdi Lajos élt 68 évet, Krasovecz Ferenc László élt 20 évet, Marton Antal Pál élt 88 évet, Festő-Hegedűs Menyhért életének 85. évében.

Március időjárása

Nem indult rosszul a hónap, az első 10 nap 10 C fok körüli maximumokkal és fagymentes éjszakákkal. Ezt néhány napos melegedés követte. Nemzeti ünnepünkön és környékén 10 C fok körül volt nappal, éjjel viszont 0 fok körülire süllyedt. Ezt erőteljes fölmelegedés követte 20 C fokokkal 21-ig. És jött a 4 napos hidegzuhany 2-6 C nappali hűvösséggel, éjszaka fagyokkal, kárt okozva a virágzó barackosokban. A hónap utolsó napjai váratlan hideg zuhanyt hoztak, melyek áthúzódtak áprilisa, szokatlannul erős hajnali fagyokkal. Az elmúlt tél a harmadik legenyhébb volt 1901. óta. Talán nem is volt tél. Az idei január volt a legenyhébb ebben az időszakban. (A három téli hónap: december, január, február.) Havat nem is láttunk ebben a három hónapban, csak mutatóba márciusban néhány órára. Valami azért nem stimmelt a hónapban. Gólyaink két héttel korábban érkeztek. Nem jelentkeztek

a búbosbankák, a fecskék. Varjút is alig lehetett látni, kerti rozsdafarkút, barázdabillegetőt is. Föltűnt-e valakinek, hogy nem látni seregélyt, nem hallani fütyülésüket, éneküket? Ilyen volt az idő Dobogókőn 1977. április 1-én -10 C fok. Körmenden 1989. április 1-én 27,7 C fokot mutattak a hőmérők. Zabarban 2001. április 15-én 7,9 C fokra süllyedt a hőmérséklet. Csongrádon ugyanezen a napon 1952-ben 27,6 C fok volt. Katasztrófális volt az időjárás 1952-ben. Korai tavasz, márciusi hideg, havazás, ami több napig megmaradt. Májusban fagyok, a rozskalászok elfagytak. A kukorica nagy részét újra kellett vetni mert elfagyott. Csapadékviszonyok márciusban: 1-én 12,2 mm, 3-án 5,6 mm, 4-én 4,6 mm, 5-én 0,5 mm, 6-án 6,3 mm, 10-én 0,6 mm, 23-án 3,3 mm (hó) 24-én 0,6 mm. Összesen 35,6 mm. A sokévi átlag: 29 mm.

V. F.

Egy kis csillagászat

Nem mindennap látható üstökös látványát csodálhatjuk meg április közepe után, akár szabad szemmel is. A tavaly december végén felfedezett üstökösnek az Atlasz nevet adták. Május 31-én kerül legközelebb a Naphoz. Látható fényességére csak utalások vannak. Egy biz-

tos, meg fogjuk csodálni, anélkül, hogy félnénk tőle. Régen baljós előjelnek tartották az üstökösöket. Nemcsak látvány lesz, hanem tudományos szenzáció is, hiszen az üstökösök csillagrendszerünkkel együtt keletkeztek.

-szerk-

HIRDETÉSEK

- Szentkirályon, és a vele szomszédos településeken szántót, legelőt, kaszálót vásárolnék vagy bérelnék. Bencsik Jenő telefon: 06-20/9424-219

- Szentkirályon 3 helyrajzi számon 10 és fél hektár legelő eladó. Érdeklődni a 70/442-7008-as telefonszámon.

- Szentkirályon 2,3 ha Kövidinka és 3,4 ha Cserszegi szőlőültetvény eladó.

Érdeklődni: 30/443-8344.

- Szentkirály vonzáskörzetében, szántót bérelnék, vagy vásárolnék! Szabó Sándor 06-30-258-4495.

- Napelem szerelés. Villanybojler javítása, vízkömentesítése. Villanyhálózat felújítása, áramfogyasztás ellenőrzése. Világítás kiépítése, javítása. 06 20 297-2321.

SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ független közéleti lap

Megjelenik havonta. Kiadja Szentkirály község önkormányzata. **Felelős kiadó** Szabó Gellért polgármester. Telefon: 06 76 597 011. E-mail: polgarmester@szentkiraly.hu.

Felelős szerkesztő: Vecsei Ferenc, telefon: 06 70 214 1325.

Munkatársak: Katzné Almási Zsuzsanna iskolaigazgató, Balázs Hajnalka Ielkész, Kenyeres Ambrusné, Takácsné Kis Márta, Kenyeres Dénes, Dr. Kenyeres Tibor, Kutasi Ferenc, Molnár Zsolt plébános, Szabó Gellért polgármester. **Szerkesztőség címe:** Polgármesteri Hivatal, 6031 Szentkirály, Kossuth Lajos u. 13. telefon: 06 76 597 011, **E-mail:** sztkhirmondo@gmail.com

Az újságcikkek leadási határideje minden hónap 3-ig, lehetőleg elektronikus formában a fenti címre.

Készül 350 példányban. Nyomda: Kécske Nyomda Kft. Tiszakécske, telefon: 06 76 441 519. Felelős vezető: Tóth Géza.

A hírmondóval, és a hirdetésekkel kapcsolatos további információk a www.szentkiraly.hu honlapon.

FOLYTATÁS AZ I. OLDALRÓL KÉPEK A MÁRCIUS 13-I ÜNNEPSÉGRŐL

Az idén két héttel korábban, március 19-én érkeztek gólyáink.

Nem maradtunk hó látványa nélkül. Ennyit láttunk – néhány óráig – a március 23-i hóesésből.

